

22 november 1974

De Weledelgestrengste Heer  
R.Bär  
Dienst R.K.Geestelijke Verzorging  
bij de Koninklijke Luchtmacht  
Hoofdluchtmachtaalmoezenier  
Bronovolaan 42  
DEN HAAG

Beste Bär,

Ik apprecieer ten zeerste dat je je zeer kostbaar toegemeten vrije tijd ook nog aan de missie wilt wijden door je bereidverklaring om met mij te gaan lunchen.

Het spreekt van zelf dat ik dit "offer" gaarne had willen brengen aan de moederkerk, waar jij het orgaan (in juridische zin) van bent, naar ik aanneem.

Echter, mijn emigratie naar Nigeria, wordt nu weken bespoedigd en zal plaatsvinden eerste helft december 1974. Het contact zullen wij slechts in geschrift kunnen continueren, indien dat op prijs wordt gesteld.

Ik wil niet nalaten de juridische strijd (met een religieuze) die een achteroom gevoerd heeft, met betrekking tot de nieuw benoemde bisschop in Rotterdam, in te sluiten.

De polemiek is niet oninteressant, de ijdelruit heeft de briefwisseling voor intimi in druk uitgegeven. Ik hoop dat je de visie van scheiding tussen kerk en Staat die hier aan ten grondslag ligt, weet te savoureren.

Benieuwd naar je commentaar die je dan naar Nigeria zal moeten sturen. Enveloppen van het Ministerie van Defensie worden daar gecensureerd.

Adieu,

A.D.Dirkzwager  
O.S.M.

# DE POSITIE VAN DE R.K. BISSCHOPPEN IN NEDERLAND

**Art. 7 lid 1 sub 4 van de Wet op het Nederlanderschap en de R.K. bisschoppen**

Rotterdam, 17 maart 1956.

Mr. A. Dirkzwager,  
Kralingse Plaslaan 10.

Zijne Hoogwaardige Excellentie  
Mgr. M. A. Jansen,  
Benoemd Bisschop van Rotterdam,  
p/a Parochie H. Lodewijk,  
Leiden.

Monseigneur,

Uit de dagbladen kennisnemende van Uw benoeming tot bisschop van Rotterdam en U daarmee — hoewel zelf niet van Uw confessie zijnde — gelukwensende, vraag ik, als staatsburger, Uw opmerkzaamheid voor een aangelegenheid van publiek recht, welke ik van zodanig gewicht acht, dat ik het mijn burgerplicht acht te voorkomen dat die, door welke omstandigheid dan ook, niet ter sprake zou komen.

Het betreft in casu de toepassing van art. 7 eerste lid, sub 4 van de Wet op het Nederlanderschap en het ingezetenschap van 12 december 1892, staatsblad no. 268, alwaar wordt bepaald, dat het Nederlanderschap wordt verloren door zonder verlof van de Kroon zich te begeven in vreemde krijgs- of staatsdienst. Naar mijn mening — vertrouwend, dat zij ook de Uwe zal kunnen worden — is deze bepaling thans van actuele betekenis voor Uwe Hoogwaardige Excellentie.

Sedert het Tractaat van Lateranen van 1929 is Zijne Heiligheid de Paus mede hoofd en monarch van de Vaticaanse Staat, en een niet gering deel van zijn gezag, préseance en bescherming met betrekking tot andersgelovenden in het bijzonder en tot het wereldlijke leven in het algemeen, geniet hij juist als wereldlijk vorst. Hij kent evenwel geen scheiding tussen Kerk en Staat. Van een personele Unie is dan ook geen sprake en scheiding van functies en van financiën tussen de R.K. kerk en de Vaticaanse Staat bestaat dan ook niet en is ook niet bestaan-

baar te maken. Het vijfjaarlijkse bezoek, door Uwe Hoogwaardige Excellentie aan het Vaticaan te brengen om aldaar verslag te doen van de wijze, waarop U Uw Bisdom, zowel in geestelijke als in tijdelijke zaken, volgens de normen van het Canonieke recht hebt bestuurd, alsmede van de toestanden in Uw diocees, is dan ook noodwendig mede een bezoek aan het staatshoofd tot wien Uwe Hoogwaardige Excellentie in een disciplinaire gezagsverhouding staat.

Uw benoeming tot Bisschop van Rotterdam dient dan ook tevens te worden gekwalificeerd als een treden van U, als Nederlander, in vreemde staatsdienst en zal noodzakelijkerwijze mede brengen het verlies van Uw Nederlanderschap, tenzij U aan Hare Majesteit de Koningin zoudt verlof vragen (en dit krijgen) die benoeming te aanvaarden.

Tot goed begrip wil ik hier vaststellen, dat het naar mijn mening ten deze niet gaat om collisie van rechtssferen, noch om een verlegging van de klemtoon. Ik houd mij ervan overtuigd, dat de Kroon Uwe Hoogwaardige Excellentie ongetwijfeld het door U gevraagde verlof zal verlenen, zoals ik er tevens van overtuigd ben, dat dit verlof slechts van ondergeschikte betekenis is in het totaal der formaliteiten met betrekking tot Uw benoeming. Doch dit alles kan slechts een argument te meer zijn om Uwe Hoogwaardige Excellentie in overweging te geven art. 7 eerste lid sub 4 van de Wet van 1892 niet over het hoofd te zien, waaraan ik dan nog wil koppelen een verwijzing naar art. 76, tweede lid, van de grondwet, waarin wordt bepaald, dat Nederlanders bijzonder verlof van de Kroon nodig hebben voor het aannemen van vreemde ordeteken, titels, rang of waardigheid.

Het is mij, en vele anderen in den lande, niet ontgaan, dat het episcopaat in Nederland ook voor de wereldlijke toestanden in de kerkprovincie Nederland grote belangstelling heeft. Dat de mogelijkheid van gewetensverzet bij groepen onzer bevolking — te ener zo goed als te anderzijde — in cas van collisie tussen de wetgeving van

de Nederlandse en die van de Vaticaanse Staat reëel aanwezig is, kan ik, als van algemene bekendheid, aannemen. Nu ik mag aannemen — en hoop — dat het in de bedoeling van Uwe Hoogwaardige Excellentie ligt de uitoefening van het ambt van Bisschop te paren aan behoud van Uw Nederlandschap, en het vragen van het verlof van de Kroon als bovenvermeld geen collisie van plichten betekent, die U tot het doen ener keuze zou nopen, ben ik ervan overtuigd, dat grote groepen der Nederlandse bevolking het zullen waarderen, indien Uwe Hoogwaardige Excellentie zou besluiten het ene te doen zonder het andere te laten.

Mocht evenwel het bovenstaande, zo al nodig, U niet hebben overtuigd, en mocht U dus besluiten Uwerzijds aan Hare Majesteit de Koningin geen verlof te vragen Uw hoge en verantwoordelijke ambt te aanvaarden, breng ik reeds nu voor alsdan als mijn juridische overtuiging te Uwer kennis, dat het Nederlandschap voor Uwe Hoogwaardige Excellentie zal zijn verloren gegaan.

In dat geval zult U het van mij, als Rechter in de arrondissements-rechtbank te Rotterdam en als zodanig belast met de handhaving van de rechtsorde en de toepassing van de landswetten, niet onredelijk achten, indien ik zou besluiten gebruik te maken van de rechten, die de wet mij als kiezer verschaft, indien Uwe Hoogwaardige Excellentie het Nederlandschap verloren zal hebben.

Dit is het recht, dat art. D 7 van de Kieswet van 13 juli 1951, staatsblad no. 290, aan iedere kiezer geeft om zich bij Burgemeester en Wethouders van zijn woonplaats te verzetten tegen de plaatsing op de kiezerslijst van hen, die geen Nederlander zijn.

Ik deel U dit, mijn voornemen mede, ten einde bij te dragen tot Uw overtuiging van welke grote betekenis het toepassen van de Nederlandse wet voor mij, en velen met mij, is.

Nochtans ben ik vatbaar voor overreding: indien Uwe Hoogwaardige Excellentie mocht besluiten het door mij bedoelde verlof van de Kroon niet aan te vragen, dan zal Uw uiteenzetting van de redenen daarvan door mij op prijs gesteld worden en mogelijk zullen die mij overtuigen en dus weerhouden van het nemen van de stappen, in de vorige alinea genoemd.

Hoogachtend,  
A. DIRKZWAGER.

De Weledelgestrengste Heer  
Mr. A. Dirkzwager,  
Kralingse Plaslaan 10,  
Rotterdam.

Weledelgestrengste Heer,

Uw schrijven dd. 17 dezer, heeft mij aanleiding gegeven omtrent de daarin aan de orde gestelde kwestie advies in te winnen bij de rechtskundige adviseur van het bisdom. Deze gaf als zijn mening te kennen, dat U z.i. ten onrechte in Uw schrijven uitgaat van de veronderstelling, dat het aanvaarden van het bisschopsambt gelijk zou staan met het zich begeven in vreemde staatsdienst. Het bisschopsambt is een zuiver kerkelijk ambt en heeft niets uit te staan met het bestuur van de Vaticaanse Staat. Dit ambt brengt dan ook geen enkele bemoeienis mee met dit bestuur en schept dan ook geen enkele aansprakelijkheid ten opzichte van dit bestuur. De gezagsverhouding waarin de bisschop t.o.v. de Paus van Rome staat, betreft hem dan ook uitsluitend als hoofd van de rooms-katholieke kerk. Ook al zou het juist zijn, dat de Paus voor een niet gering deel zijn gezag en bescherming met betrekking tot de andersgelovenden in het bijzonder en tot het wereldlijk leven in het algemeen geniet juist als wereldlijk vorst, zoals U schrijft, dan doet dit nog niets af aan het zuiver kerkelijk karakter van het bisschoppelijk ambt.

Wij mogen U er ten overvloede op wijzen, dat sedert het herstel van de Vaticaanse Staat in 1919, door de Paus 6 bisschoppen in Nederland zijn aangesteld, o.w. Z.Em. Kardinaal de Jong.

Omtrent geen van deze is er, voor zover mij bekend, ooit kwestie geweest of zij door de aanvaarding van hun ambt hun Nederlandschap zouden hebben verloren. Ook het herstel van de kerkelijke hiërarchie in 1853, hetgeen aanleiding was tot de befaamde aprilbeweging, heeft niet geleid tot de opvatting, dat voor het aanvaarden van het bisschoppelijk ambt het verlof nodig zou zijn van de Kroon, terwijl op dat tijdstip de Paus toch soeverein was van de Pauselijke Staat en art. 9, 2e lid van het B.W. toen een gelijke bepaling bevatte als die welke sedert 1892 is vervat in art. 7 sub 4 van de Wet op het Nederlandschap en het ingezetenschap, op straffe van het verlies van het Nederlandschap.

Ook de Wet op de regeling en het toezicht

op de onderscheiden kerkgenootschappen van 10 september 1853 (stbl. no. 102), waarin naar aanleiding van het herstel van de hiërarchie de verhouding tot de kerkgenootschappen werd geregeld, legt aan de hoofden der kerkgenootschappen, hetgeen kennelijk betrekking heeft op de bisschoppen van het R.K. kerkgenootschap, bij de aanvaarding van hun ambt in art. 5 slechts de verplichting op de koninklijke goedkeuring te vragen op de plaats van vestiging. Dit komt geheel overeen met de staatsrechtelijke opvatting van die tijd, welke ook thans nog de algemeen aanvaarde is, volgens welke de eis van een koninklijk verlof voor de aanvaarding van het bisschoppelijk ambt in strijd is met het beginsel van scheiding van Kerk en Staat.

Ik ben dan ook vooralsnog van mening, dat er geen aanleiding is van de sedert dien gevestigde traditie en de heden ten dage nog algemeen geldende opvatting af te wijken.

Onder betuiging van mijn erkentelijkheid voor Uw aanwijzing, verblijf ik,

hoogachtend,

Uw dw. dr.

w.g. M. A. Jansen, Ep. elect. Rot.  
benoemd bisschop van Rotterdam.

Leiden, 27 maart 1956,  
Zoeterwoudsesingel 33.

Mr. A. Dirkzwager,  
Kralingse Plaslaan 10,  
Rotterdam-O.

Aan Burgemeester en Wethouders  
Rotterdam.

De ondergetekende, Mr. A. Dirkzwager, wonende te Rotterdam aan de Kralingse Plaslaan no. 10,

deelt Uw College hierbij mede, dat hij, gebruik makend van het recht, dat art. D 6 van de Kieswet hem als kiezer geeft, zich verzet tegen de plaatsing op het kiesregister van M. A. Jansen, bisschop van Rotterdam.

Dit verzet is gegrond op het feit, dat voornoemde M. A. Jansen zijn ambt van bisschop van de kerkprovincie Zuid-Holland heeft aanvaard zonder daartoe verlof te hebben gevraagd of verkregen van Hare Majesteit de Koningin, waardoor hij zijn Nederlander-

schap en daarmee zijn kiesrecht heeft verloren.

Het is ondergetekendes overtuiging, dat het aannemen van een benoeming tot bisschop der R.K. Kerk, ook betekent het zich begeven in vreemde staatsdienst, hetgeen, wanneer dit zonder koninklijk verlof geschiedt, krachtens art. 7 sub 4 van de Wet op het Nederlanderschap en het ingezetenschap, verlies van het Nederlanderschap ten gevolge heeft.

Ter adstructie van zijn verzet, merkt adressant het navolgende op:

Bij het Tractaat van Lateranen is de Vaticaanse Staat door het toenmalige Koninkrijk Italië als wereldlijke staat erkend; een erkenning, die kort daarop is gevolgd door het Koninkrijk der Nederlanden.

Het hoofd van de Vaticaanse Staat, de heer Pacelli, geniet dan ook als bevriend staatshoofd hier te lande préséance en bescherming van onze wetgeving.

Het voor ons land geldende beginsel van scheiding van Kerk en Staat geldt niet voor de Vaticaanse Staat. Dit komt o.a. tot uiting bij de geldmiddelen, die niet gescheiden zijn; bij het voeren van de vlag van de Vaticaanse staat; bij het verlenen van adeldom of onderscheidingsteken. De bisschop legt, alvorens zijn ambt te aanvaarden, in handen van de Paus de eed van trouw aan deze af. Hij moet zich eens in de vijf jaar naar Rome begeven om aan de Paus rekenschap af te leggen van de wijze, waarop hij zijn diocees, zo in het kerkelijke, als in het wereldlijke, heeft bestuurd.

Het eventuele argument, dat in de persoon van de heer Pacelli sprake zou zijn van een personele unie, gaat niet op, omdat scheiding van functies en van financiën in de Vaticaanse Staat en de R.K. Kerk niet bestaanbaar is of kan zijn.

Adressant kan niet inzien, dat een Staat, die zich op kerkelijk gebied beweegt, een andere positie inneemt dan een Staat, die zich op politiek gebied beweegt. Niemand kan twee heren dienen, en dit is kennelijk het motief dat ten grondslag ligt aan art. 7 sub 4 van de Wet op het Nederlanderschap. De moeilijkheden treden vooral dan in het licht, wanneer verschil van wetgeving bestaat tussen de beide staten, die men wil dienen: het is de laatste tijd herhaaldelijk en ondubbelzinnig gebleken, dat het episcopaat in de kerkprovincie Nederland in cas van collisie tussen beide wetgevingen, de

voorkeur geeft aan de wetgeving van de Vatikaanse Staat en R.K. Kerk, zoals die is neergelegd in de Codex Juris Canonici.

Bij andersgelovenden geniet de Paus voor een niet gering deel zijn gezag en bescherming juist als wereldlijk vorst.

Het is op vorenstaande gronden, dat adresant zich wendt tot Uw College met verzoek het kiesregister 1956 te verbeteren in dier voege, dat daarvan worde geschrapt de naam van M. A. Jansen, bisschop van Rotterdam.

't Welk doende, enz.  
(A. Dirkzwager).

Rotterdam, 30 april 1956.

Mr. Dirkzwager deelt mede, dat hij van het antwoord van de bisschop aan B. en W., welk antwoord ongeveer gelijklopend was als de inhoud van zijn schrijven dd. 27-3-'56, alleen uit de dagbladen kennis heeft kunnen nemen.

Hij berichtte toen nader aan B. en W.:

Rotterdam, 4-5-'56.

Mr. A. Dirkzwager,  
Kralingse Plaslaan 10.

Aan Burgemeester en Wethouders  
van Rotterdam,  
afdeling kiezersregister.

Het woord „kiesregister”, voorkomend in mijn brief van 30-4-'56, gelieve U te lezen als „kiezersregister”.

Ter bijvoeging aan het desbetreffende dossier, doe ik U hierbij toekomen mijn brief aan monseigneur Jansen en zijn antwoord daarop. Teneinde U in staat te stellen de voor velen Uwer zo vreemde stof van het Canonieke recht te beoordelen, doe ik U hierbij toekomen een exemplaar van een studie van mijn hand „De Codex Juris Canonici, getoetst aan de Nederlandse wetgeving”, waarin het door mij thans verdedigde standpunt reeds uiteengezet werd.

Uit de N.R.C. dd. 4 mei 1956 nam ik kennis van het verweerschrift van de heer Jansen. Dezerzijds wordt toegegeven, dat de voornaamste taak van de bisschop bestaat in het verkondigen van het evangelie. Doch daarnaast is voor ieder duidelijk, dat het Episcopaat in Nederland zich ook op staatkundig gebied begeeft: het mandement van 1953 is daarvan een duidelijk voorbeeld.

Onaannemelijk is, dat dit verstrekkende mandement van het Episcopaat is uitgegaan zonder medewerking of aansporing van het Vaticaan.

Op het Vaticaan zetelt de heer Pacelli als hoofd van het rooms-katholieke kerkgenootschap en, sinds 1929 ook als Monarch der Vatikaanse Staat. Deze functies zijn onafscheidelijk aan elkaar verbonden en de omvangrijke apparatuur, waarover de heer Pacelli beschikt, bestrijkt zowel het godsdienstige als het staatkundige deel van de taak, die hij zich opgelegd acht. Het moge waar zijn dat het grondgebied van de Vatikaanse Staat niet meer beslaat dan 44 ha: de aldaar gevoerde staatkunde reikt zich via de Bisschop en via de gelovigen, voor zover geplaatst in Overheids- en Regeringsfuncties en de kiezers, veel verder dan het Territoir van de Vatikaanse Staat. Het is onmogelijk om die invloed uit te drukken in een oppervlakte- of andere maat. Het is de staatkunde van de Vatikaanse Staat, die hier te lande het Episcopaat beïnvloedt of wellicht dicteert. Men kan slechts gissen hoe ver die invloed zich uitstrekt: „l'autocrate n'a pas besoin de mentir: il se tait”. Maar wat wel uiterlijk waarneembaar is, zijn de staatkundige functies, die de Bisschop waarneemt, wanneer hij bijv. de geelwitte vlag van de Vatikaanse Staat voert; wanneer hij pauselijke onderscheidingen of ridderorden namens het hoofd van de Vatikaanse Staat uitreikt; wanneer hij de Pieterspenning naar Rome doet overmaken; wanneer hij iedere vijf jaar in Rome verslag uitbrengt; wanneer hij ex officio aanwezig is bij talloze evenementen op profaan gebied.

Hoe belangrijk ook de godsdienstige taak is van de Bisschop: de rol, die hij hier te lande in de staatkunde vervult, is niet minder. Wanneer de Bisschop hier door B. en W. van Rotterdam officieel wordt ontvangen en (op kosten van de gemeente) wordt onthaald, dan geniet hij die eer niet als verkondiger van het Evangelie, maar wegens de invloed die hij geacht wordt te hebben op het politieke leven. Want nog nimmer hebben B. en W. van Rotterdam een oud-katholieke Bisschop, een dominee of een Rabbi, die hier ter plaatse zich zou vestigen, officieel ontvangen ten Raadhuize: de scheiding van Kerk en Staat zou zo iets trouwens verboden hebben.

Dat tot dusverre niemand in den lande het thans aanhangig gemaakte twistpunt te

berde heeft gebracht is aan ondergetekende niet te verwijten. Amerika bestond al vóórdat Columbus het ontdekte; de stoom- en atoomkracht hebben sedert de schepping bestaan, al zijn ze pas kort geleden ontdekt, en niemand van het thans levende geslacht kan weten of zelfs maar vermoeden hoevele krachten nog sluimeren in de schepping. De thans door adressant ondernomen actie heeft hij reeds mogelijk geacht in bovenstaand boekwerk van zijn hand, doch eerst door de benoeming van een Bisschop in Rotterdam heeft hij de gelegenheid gekregen en paraat benut om zijn theorie in de praktijk te brengen.

Wij begrijpen niet welk bezwaar de Bisschop ertegen heeft om voor de aanvaarding van zijn ambt verlof van de Koningin te vragen. Stellig zou hij die van Haar verkrijgen, en ook de andere Bisschoppen in Nederland, thans opmerkzaam gemaakt op het vitium, dat op hun benoeming rust, zullen met terugwerkende kracht de vereiste goedkeuring stellig verwerven. Dit doende, zullen zij getuigen van hun gehoorzaamheid aan de Nederlandse wetgeving, zullen zij zich gedragen als volwaardige Nederlanders en aldus vervullen het ideaal van Thorbecke: de emancipatie tot gelijkwaardige burgers, burgers, die zich niet in cellenbouw afscheiden van de anders gelovenden, vaak met de bedoeling om dezen uit hun posities te dringen: het gebeurde met de openbare ambachtsschool te Bergen op Zoom is daarvan een treurig en ontstellend voorbeeld.

En zo moge dit mijn protest tegen het plaatsen op de kiezerslijst van Bisschop Jansen, dat tot zoveel commentaar aanleiding heeft gegeven en dat ten gevolge heeft gehad, dat ik telefonische en schriftelijke (natuurlijk) anonieme bedreigingen ontving, een nieuwe aera in onze Staatskunde inluiden, een staatkunde, waarbij de ingezetenen op andere basissen dan juist godsdienstige, zich aaneensluiten om ons vaderland zo goed mogelijk te besturen.

Een afschrift van dit schrijven doe ik toekomen aan gerequesteerde en aan diens raadsman prof. mr. Loeff, hoogleraar aan de Economische Hogeschool te Tilburg.

De kiezer:

A. Dirkzwager.

A f s c h r i f t.

Burgemeester en Wethouders  
van Rotterdam,

gezien het van mr. A. Dirkzwager te Rotterdam op 28 april 1956 ontvangen schrijven, gedateerd 30 april 1956, waarin deze o.m. stelt:

dat M. A. Jansen, bisschop van Rotterdam, door het aannemen van een benoeming tot bisschop van de R.K. Kerk, zich heeft begeven in vreemde staatsdienst, t.w. in dienst van de Vaticaanse Staat, voor welke staat niet geldt het voor ons land geldende beginsel van scheiding van kerk en staat;

dat voormelde M. A. Jansen hiertoe evenwel geen verlof heeft gevraagd aan of verkregen van de Koningin en daardoor krachtens het bepaalde in art. 7 bij 4° van de wet op het Nederlanderschap en het ingezetenschap het Nederlanderschap heeft verloren;

dat hij, adressant, zich om deze reden, gebruik makende van het recht dat artikel D 6 van de Kieswet hem geeft, zich verzet tegen de opneming van M. A. Jansen, vorenbedoeld, in het kiezersregister van de gemeente Rotterdam en verzoekt dit register te verbeteren in dier voege, dat de naam van deze M. A. Jansen daarvan wordt afgevoerd;

gezien het van M. A. Jansen, bisschop van Rotterdam, op 4 mei 1956 ontvangen schrijven, gedateerd 2 mei 1956, waarin hij het verzoek van mr. A. Dirkzwager tegenspreekt, o.m. op grond van de omstandigheid, dat het bisschopsambt niet het minste zou hebben uit te staan met het bestuur van de Vaticaanse Staat en dat de bisschop uitsluitend staat in een gezagsverhouding ten opzichte van de Paus als hoofd van de rooms-katholieke kerk;

mede gezien het nadere schrijven van mr. A. Dirkzwager van 4 mei 1956, ontvangen op 7 mei 1956;

Overwegende:

dat in het kiezersregister van de gemeente Rotterdam is opgenomen Martien Antonius Jansen, geboren 29 augustus 1905 te Amsterdam;

dat M. A. Jansen voormeld ingevolge artikel 1, letter a, van de wet op het Nederlanderschap en het ingezetenschap door geboorte de staat van Nederlander verkreeg;

dat deze M. A. Jansen door de Paus is

benoemd tot bisschop van het bisdom Rotterdam;

dat M. A. Jansen deze benoeming heeft aanvaard;

dat bij vroegere bisschopsbenoemingen hier te lande met betrekking tot de opneming in het kiezersregister van de tot bisschop benoemde Nederlanders nimmer moeilijkheden zijn gerezen, waaruit volgt, dat op grond van de heersende opvattingen hierbij kennelijk aangenomen is, dat de benoemingen tot bisschop, zijnde de opdracht tot een kerkelijke bediening door de Paus, hebben plaatsgevonden in diens hoedanigheid van hoofd der rooms-katholieke kerk en niet van hoofd van de Vaticaanse Staat;

dat Nederlanders iedere kerkelijke bediening mogen aanvaarden en slechts voor vreemdelingen hiertoe Koninklijke toestemming is vereist;

dat er onder deze omstandigheden geen aanleiding is, thans in het onderhavige geval, er niet van uit te gaan dat M. A. Jansen door de aanvaarding van dit kerkelijke ambt niet geacht kan worden tevens te zijn getreden in dienst van een vreemde staat,

zodat verlies van het Nederlanderschap uit dien hoofde niet kan worden aangenomen;

dat hun niet bekend is, dat M. A. Jansen uit anderen hoofde een der vereisten voor de kiesbevoegdheid zou missen;

dat mitsdien Martien Antonius Jansen, geboren 29 augustus 1905 te Amsterdam, terecht in het kiezersregister van de gemeente Rotterdam is opgenomen;

gelet op de Kieswet;

besluiten

het verzoek af te wijzen.

Rotterdam, 12 mei 1956.

Burgemeester en Wethouders  
van Rotterdam.

De burgemeester:  
w.g. G. E. van Walsum.

De secretaris:  
w.g. J. Hasper.